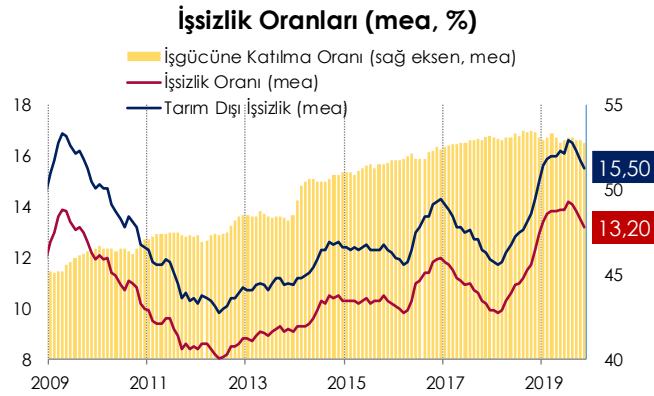

İşsizlik oranı Kasım ayında yüzde 13,3'e geriledi.

İşsizlik oranı Kasım ayında 0,1 puan azalarak yüzde 13,3'e gerilerken geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 1 puan yukarıda kaldı. 2019 yılında ortalama yüzde 13,7 olarak gerçekleşen işsizlik oranı 2005 yılından bu yana açıklanan serinin ortalamasının (yüzde 10,3) üzerinde kaldı.

Genç işsizlik oranı Ağustos ayında yüzde 27,4 ile açıklanan serinin tarihi yüksek seviyesine çıkmıştı. İşsizlik oranındaki ılımlı gerilemeye paralel olarak Kasım ayında yüzde 24,5'e geriledi.

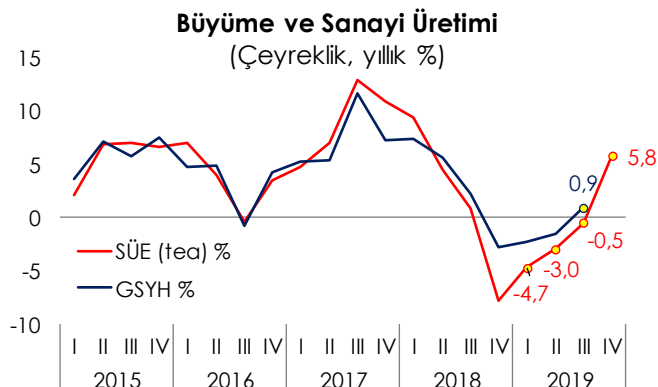
İş aramayıp çalışmaya hazır olanların da dahil olduğu geniş tanımlı işsizlik oranı geçtiğimiz yıl Kasım ayında yüzde 17,8 iken bu yıl yüzde 18,8'e yükseldi.

Sanayi ve hizmet sektöründe istihdam artışı gözlenirken inşaat ve tarım sektörlerindeki istihdam azalışının zayıfladığı izlenmekte.

Sanayi üretimi Aralık ayında yüzde 8,6 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Aralık ayında yıllık bazda yüzde 8,6 ile Ocak 2018'den bu yana en yüksek yıllık artışı kaydetti.

Çeyreklik bazda sanayi üretimi 2018 yılı son çeyreği itibarıyla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre gerileme gösterdi. Üst üste dört çeyrek daralmanın ardından 2019 yılının son çeyreğinde yıllık bazda yüzde 5,8'lik

artış izlendi. Sanayi üretimi artışı ile GSYH'deki artış arasındaki ilişki dikkate alındığında yılın son çeyreğinde yüzde 5'in üzerinde ekonomik büyüme gerçekleşeceğine işaret etmekte. YEP'teki yıllık büyüme (yüzde 0,5) hedefine ulaşılması için son çeyrekte yüzde 4,5 oranında bir büyümenin gerçekleşmesi gerekmektedir.

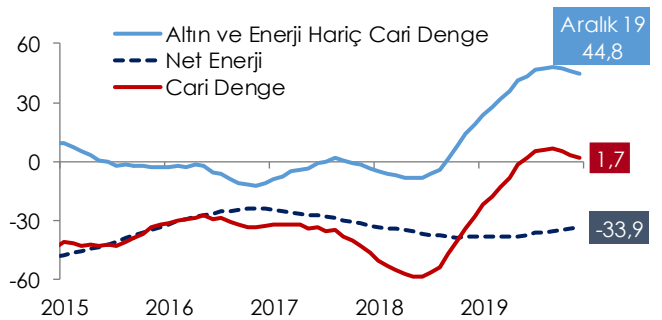
Yıllık ortalama sanayi üretim endeksi 2005'ten bu yana açıklanan seride 2008 ve 2009 yıllarında yüzde 0,6 ve yüzde 9,9 oranında gerileme gösterirken 2019 yılında da son çeyrekteki artışa rağmen yüzde 0,6 oranında düşüş kaydetti.

Yüksek teknolojlili ürünlerin üretimi ise geçtiğimiz yılın ortalamasına göre yüzde 18,2 oranındaki artışla dikkat çekti. İktisadi faaliyet kollarına göre mobilya sektöründeki üretim yüzde 2,3 oranında daralırken otomotiv sektöründeki üretim yüzde 4,5'lik düşüş gösterdi.

Cari denge 2019'da 1,7 milyar dolar fazla verdi.

Cari işlemler dengesi Aralık ayında 2,8 milyar dolar açık vermesine rağmen 2019 yılı genelinde 1,7 milyar dolar fazla verdi. 2018 yılında 28,3 milyar dolar olan cari açığın fazlaya dönmesinde dış ticaret açığındaki daralma ve turizm gelirlerindeki artış etkili oldu. 2019 yılında ihracat yüzde 2,1 oranında artarken ithalatın yüzde 9,1 oranında daralması ile dış ticaret açığı 24 milyar dolar daraldı. Net turizm gelirleri de yüzde 25 oranında artışla cari fazlaya katkıda bulundu.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

Net enerji ve altın ithalatı hariç cari fazla 2018 yılında 19 milyar dolar iken 2019'da 44,8 milyar dolara çıktı.

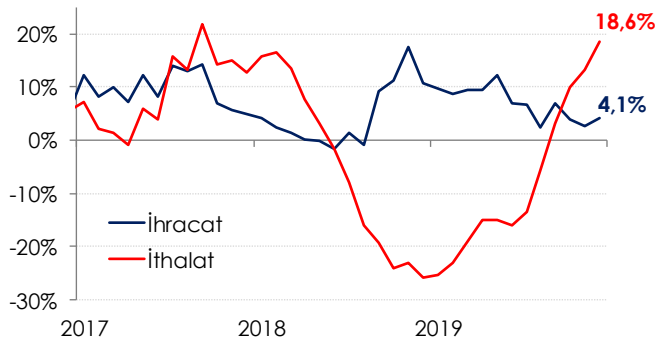
Yıl genelinde finans hesabının alt kalemlerinde doğrudan yatırımlarda 5,5 milyar dolar net giriş olurken, portföy yatırımlarında 1,1 milyar dolarlık net sermaye çıkışı gerçekleşti. Doğrudan yatırım girişindeki tutarın yüzde 57,3'ü net gayrimenkul yatırımlardan kaynaklandı.

2019 yılında uzun vadeli dış borç çevirme oranı bankacılık sektöründe yüzde 76,3'ten 73,5'e, özel sektörde ise yüzde 137,5'ten 89,1'e gerilemiş oldu. Rezerv varlıklar ise 2018 yılı genelinde 10,4 milyar dolar daralırken 2019'da 6,3 milyar dolarlık artış gösterdi.

Dış ticaret birim değer endeksleri geriledi.

2019 yılında ihracat birim değer endeksi yüzde 4,4, ithalat birim değer endeksi de yüzde 4,2 oranında düşüş gösterdi. Miktar endekslerinde ise ihracatta yüzde 6,8'lik artış gözlenirken ithalatta yüzde 5'lik düşüş gerçekleşti.

Reel Dış Ticaret (% Y/Y, 3 Ay HAO)

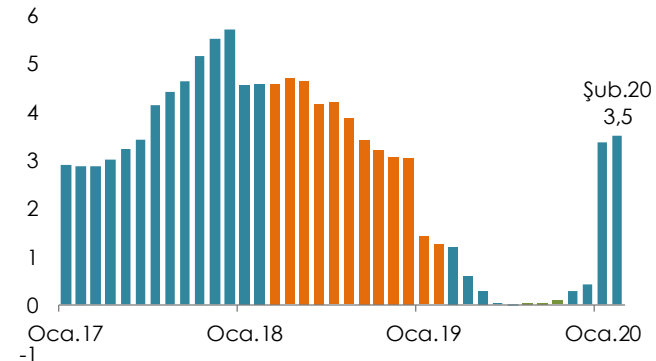

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi, hem aylık bazda hem de yıllık bazda artış kaydetti. Dış ticaret haddindeki artış geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'nin daha ucuza mal alıp daha pahalıya mal sattığını göstermekte.

TCMB Beklenti Anketi

Ankette 2020 yılı sonu enflasyonu yüzde 10,06 olarak tahmin edilirken, Şubat ayı ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti beklentisi yüzde 10,91'e indi. Ankette 2020 yıl sonu dolar kurunun yıllık bazda yüzde 10'un üzerinde artışla 6,4485 düzeyinde olacağı beklenmekte. Aralık ayı anketinde 2020 yılı büyüme beklentisi yüzde 3,2 iken Şubat ayı anketinde yüzde 3,5'e yükseldi. Cari denge beklentisi ise 13,8 milyar dolar açık olacağı yönünde.

Cari Yıl GSYH Büyüme Beklentisi (%)

Veri Takvimi

17 Şubat 2020 Pazartesi	Bütçe Gerçekleşmeleri
18 Şubat 2020 Salı	Konut Fiyat Endeksi
19 Şubat 2020 Çarşamba	TCMB Para Politikası Kurulu Özel Sek. Yurtdışı Kredi Borcu
20 Şubat 2020 Perşembe	KV Dış Borç İstatistikleri Merkezi Yönetim Borç Stoku Tüketici Güven Endeksi
14 Şubat 2020 Cuma	Fitch Türkiye Değerlendirmesi

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	725	172	175	202
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.338	922	1.024	1.145
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	8.784			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,3	-2,3	-1,6	0,9
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	7,0	9,5	5,7	-0,2
ENFLASYON (yıllık, %)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	10,56	11,84	12,15
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	4,26	7,36	8,84
İŞGÜCÜ PİYASASI						Eyl.19	Eki.19	Kas.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0		13,8	13,4	13,3
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2		53,5	53,0	52,5
DÖVİZ KURLARI						Kas.19	Ara.19	Oca.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,33	76,37	76,09	77,42	76,09	75,72
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	5,76	5,95	5,98
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	6,35	6,66	6,58
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	6,05	6,30	6,28
DIŞ TİCARET (ÖTS, 12 aylık, milyar USD)						Eki.19	Kas.19	Ara.19
Dış Ticaret Dengesi	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-31,2	-28,0	-29,6	-31,2
İhracat	143,8	142,5	157,0	167,9	171,5	170,7	170,6	171,5
İthalat	207,2	198,6	233,8	223,0	202,7	198,7	200,2	202,7
Karşılama Oranı (%)	69,4	71,8	67,1	75,3	84,6	85,9	85,2	84,6
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Eki.19	Kas.19	Ara.19
Cari İşlemler Dengesi	-32,4	-31,5	-46,6	-28,3	1,7	5,3	3,4	1,7
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,7	-5,5	-3,3	0,2	0,7	0,4	0,2
Finans Hesabı	-22,9	-22,1	-46,2	-7,8	2,9	7,3	4,4	2,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,4	-9,4	-5,5	-7,2	-6,1	-5,5
Portföy Yatırımları (net)	15,3	-6,4	-24,1	3,1	1,1	2,4	2,2	1,1
Diğer Yatırımlar (net)	-12,3	-5,7	-5,6	8,8	1,0	1,2	0,6	1,0
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	10,9	7,7	6,3
Net Hata ve Noksan	9,5	9,4	0,3	20,4	1,2	2,0	1,0	1,2
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Eki.19	Kas.19	Ara.19
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	819,9	895,4	999,5
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	88,3	95,8	99,9
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	731,6	799,6	899,5
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	719,2	802,5	875,8
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	539,9	613,2	673,3
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-100,7	-92,9	-123,7
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	-12,4	2,8	-23,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-2,6	-2,6	-2,9
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Eki.19	Kas.19	Ara.19
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	712,8	722,2	755,1
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,7	547,9	552,0	573,7
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1260,7	1274,2	1328,8
Genel Yönetim						19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0		1222,7	1293,1	1319,6
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4		31,7	32,4	32,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Eki.19	Kas.19	Ara.19
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.655,2	2.561,9	2.595,0	2.655,2
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	263,4	263,7	274,7
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	138,9	138,7	142,9
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	52,8	52,6	52,0
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	18,49	18,63	18,43
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,3	5,15	5,23	5,33

Yasal Uyarı: Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılarak sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türk Eximbank, bu bültende yer alan bilgilerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bülten içinde yer alan bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşabilecek zararlardan Türk Eximbank hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.